

Vammaisneuvosto

1. Miltä luvun 5 painopisteiden sisällöt näyttävät vaikuttamistoimielimenne näkökulmasta?

- "Lihaa luiden lisäksi" kaivattiin, teksti oli aika yleisluontoista
- Kirjattuna näkyy, että henkilökohtainen apu toteutetaan 100 %sti ostopalveluina. Tämä ei pidä paikkaansa. Osa on palvelusetelillä tai työnantajamallilla. Tämä tulisi näkyä. Prosenttimäärät hyvä tuoda näkyviin.
- Hyvät yhteydet palveluntuottajiin on tärkeää.
- Asiakas keskiössä on hyvä lähtökohta, koska jokaisella vammaisella henkilöllä on omat yksilölliset tarpeensa. Miten saadaan kuuluviin jokaisen ääni?
- Yhteinen suunta tärkeä. Uuden vammaispalvelulain toteuttaminen teettää työtä, mutta tahtotila sen toteuttamiseen näkyy vammaispalveluissa.
- Vastuutyöntekijää pidetään erittäin hyvänä. On tärkeää, että siihen on sisällytetty myös joustavuutta, ja mahdollisuus vaihtoon, jos se tuntuu tarpeelliselta.
- Suuret linjat koetaan onnistuneina. Yksityiskohtien runsaus hengästyttävä.
- YK:n vammaisten ihmisoikeussopimus tulisi näkyä asiakirjan pohjana.
- CRPD:n ja muun lainsäädännön mukaiset kohtuulliset mukautukset tulisi näkyä, missä niitä voidaan käyttää.
- Vammaisneuvoston rooli: onko riittävän vahva ja näkyvä riittävästi?
- Digitalisaatiossa on paljon hyvää, mutta ne eivät ole kaikille saavutettavia. Tulee varmistaa dipalveluiden saavutettavuus ja tarvittaessa turvata vaihtoehtoiset tavat. On myös pidettävä huoli digitaalisten palveluiden käytössä tarvittavien taitojen ja tuen ylläpitämisestä. Samoin tulee arvioida ja taata mahdollisuus keskitettävien palveluiden käyttöön. Saavutettavuuden yhdenvertaisuuteen on kiinnitettävä huomiota.
- Vammaisten ihmisten arki: mahdollisuus elää omaa elämää on tärkeää; tämä tulisi turvata säästötarpeista huolimatta. Vammaisystävällinen hyvinvointialue.
- Kriisitilanteissa sosiaalityöntekijöiden yhteystiedot on tärkeä olla asiakkailta tiedossa; lisää turvallisuuden tunnetta.
- Ennaltaehkäisyyn panostamisessa on hyvä, että kuntien liikuntatoimet ovat mukana erityisryhmien liikkumisen mahdollistamisessa. Samoin muut toimijat, kuten työllisyysalueet. Yhdistykset ovat keskeisessä roolissa vertaistuen ja tiedon jakamisessa, niin alkuvaiheessa kuin myöhemminkin.
- Mittarit: vammaisten henkilöiden osalta ei ole kovin paljon mittareita olemassa, paitsi palveluiden saatavuuden osalta. Henkilökohtaistuneet mittarit. Mittaristoa olisi hyvä

kehittää, etenkin, kun menossa on lainsäädäntöuudistuksia, jotka vaikuttavat palveluiden järjestämiseen ja tuottamiseen (esim. sosiaalihuoltolaki, vammaispalvelulaki).

- Vammaispalveluiden määrääjoissa pysyminen olisi hyvä nostaa esiin. Niissä pysyminen kuvaisi palveluiden saatavuutta.

- Valmistelun arvopohja on konkreettinen elementti vammaisten henkilöiden palveluiden näkökulmasta

- Osallisuuden tuen toteutuminen tuntimäärineen tulisi varmistaa.

- Viitaten lukuun 5.2.1 vammaisten henkilöiden haasteiden tunnistaminen ennakoivasti on tärkeää; tässä asiassa voi vammaisneuvosto tuottaa ymmärrystä hyvinvointialueelle. Tämän yhteistyön toimivuuden lisäämiseen on hyvä panostaa.

- Esteettömyys on vammaisille henkilöille ykkösasia. Esteettömyydessä tulee huomioida muukin kuin liikkumisen esteettömyys. Vammaisneuvoston hyödyntäminen hyvinvointialueen palvelujen esteettömyyden huomioimisessa jo ennalta.

- Palveluiden fyysisessä keskittämisessä tiettyihin paikkoihin on vammaisten henkilöiden osalta se riski, että esim. liikuntavammaiset eivät pääse palveluiden luo

- Teknologia ei saa korvata ihmistä silloin kuin se heikentää palveluiden laatua. Asiakkaan suostumus tulee olla ja teknologisten palveluiden soveltuvuutta tulee arvioida palveluiden edetessä.

- Vaikka palveluissa on paljon yhtenevyyttä ikäihmisten palveluiden kanssa, tulee vammaiset henkilöt huomioida omana kokonaisuutenaan.

- Yhteistyötä hyvinvointialueen ja vaikuttamistoimielimen välillä vahvistaa tutuksi tuleminen, yhteiset seminaarit ja tietojen vaihto.

- Tärkeää on tukea ja antaa vammaisille henkilöille mahdollisuus elää itsenäistä elämää (mikä tulee myös halvemmaksi) ja tukea tätä myös palvelustrategian kautta.

2. Puuttuuko luvusta 5 teidän näkökulmastanne palvelustrategian sisällöstä jotakin?

3. Mitä hyvää palvelustrategiassa on vaikuttamistoimielimien edustamien asukasryhmien näkökulmasta?

4. Mitä riskejä tai puutteita näette edustamienne asukasryhmien (nuoret, ikääntyneet, vammaiset) näkökulmasta?

5. Mitä riskejä ja mahdollisuuksia näette strategian toimeenpanossa vaikuttamistoimielimenne edustaman asukasryhmien näkökulmasta?

6. Miten yhteistyötä hyvinvointialueen ja vaikuttamistoimielimenne välillä tulisi vahvistaa strategian toteuttamiseksi?

7. Onko palvelustrategiaan liittyen muuta, mitä haluaisitte tuoda esiin asukkaiden äänen ja vaikuttamisen näkökulmasta?

